

Eigersund kommune – Saksframlegg politisk sak

Dato: 22.05.2012
Arkiv: :FA-G27, TI-&30
Arkivsaksnr.:
11/805
Journalpostløpenr.:
12/14476

Avdeling:
Enhet:
Saksbehandler:
Stilling:
Telefon:
E-post:

Sentraladministrasjonen
Plankontoret
Dag Kjetil Tonheim
Plansjef
51 46 83 21
dag.kjetil.tonheim@eigersund.kommune.no

Saksnummer	Utvalg/komite	Møtedato
051/12	Formannskapet	14.06.2012
035/12	Kommunestyret	18.06.2012

Rehabiliteringsplan for Eigersund kommune 2012 - 2015

Sammendrag:

En arbeidsgruppe oppnevnt av kommunalsjef levekår har gjennom siste halvdel av 2011 utarbeidet et forslag til ny rehabiliteringsplan for perioden 2012-2015. I forkant av planarbeidet ble det gitt anledning for blant annet lokale brukerorganisasjoner til å komme med innspill. Brukersiden har vært fast representert i plangruppen og det er gjennomført en serie dialogmøter med viktige lokale aktører i rehabiliteringsarbeidet høsten 2011. Den formelle høringen fant sted i perioden 30. mars til 27. april. Det kom inn to høringsuttalelser. I forrige rehabiliteringsplan ble det prioritert å gi mye og bred informasjon om dette komplekse tiltaksområdet. Bl.a. fordi det da hadde gått en lang periode uten at kommunen hadde hatt en operativ rehabiliteringsplan. I den nye planen er fokuset i langt større grad rettet mot de aktuelle tjenestene og på den nye ideologien som plangruppen mener bør ligge i bunn for den videre utviklingen av rehabiliteringstjenestene i kommunen. Den danske "Fredericia-modellen" står sentralt her.

Foreliggende forslag til ny rehabiliteringsplan fokuserer også på at vi har fått ny lov om folkehelse som blant annet legger føringer i forhold til mer systematisk samarbeid med frivillige lag og foreninger. I tillegg er oppmerksomheten rettet mot logopedi tjenesten som er et viktig element i rehabiliteringsarbeidet. Rehabiliteringsplanen 2012 -15 er en temaplan. De ulike tiltakene vurderes i forbindelse med årsbudsjett og økonomiplan.

Saksgang:

Rådmannen innstiller til formannskapet: Endelig vedtak fattes av kommunestyret.

Rådmannens forslag til vedtak 22.05.2012:

1. Forslag til Rehabiliteringsplan 2012-2015 for Eigersund kommune vedtas som fremlagt og planen.
2. Planen har status som tema/fagplan og skal være retningsgivende for sektorens arbeid i planperioden.
3. Kostnadskrevende tiltak i planen vurderes i forbindelse med årsbudsjett og økonomiplan.

14.06.2012 Formannskapet

Møtebehandling:

Votering:

Rådmannens forslag enstemmig vedtatt.

FS-051/12 Vedtak:***Formannskapet innstiller til kommunestyret:***

- 1. Forslag til Rehabiliteringsplan 2012-2015 for Eigersund kommune vedtas som fremlagt.*
- 2. Planen har status som tema/fagplan og skal være retningsgivende for sektorens arbeid i planperioden.*
- 3. Kostnadskrevende tiltak i planen vurderes i forbindelse med årsbudsjett og økonomiplan.*

Vedtaket er enstemmig.

18.06.2012 Kommunestyret**Møtebehandling:****Votering:**

Innstilling fra formannskapet enstemmig vedtatt.

KS-035/12 Vedtak:

- 1. Forslag til Rehabiliteringsplan 2012-2015 for Eigersund kommune vedtas som fremlagt.*
- 2. Planen har status som tema/fagplan og skal være retningsgivende for sektorens arbeid i planperioden.*
- 3. Kostnadskrevende tiltak i planen vurderes i forbindelse med årsbudsjett og økonomiplan.*

Vedtaket er enstemmig.

Eventuell tidligere politisk behandling:

Det foreliggende forslag til rehabiliteringsplan for Eigersund kommune har ikke tidligere blitt behandlet politisk.

Rehabiliteringsplan for Eigersund kommune 2012 - 2015

Innledning og bakgrunn

Rehabilitering og habilitering er et komplisert tiltaksområde som det er vanskelig å få en fullverdig oversikt over. Det gjelder både på kommunalt, regionalt og nasjonalt nivå og det gjelder ikke minst i samspillet mellom tjenestene på de ulike forvaltningsnivåene. Arbeidet

med å lage en rehabiliteringsplan preges blant annet av at den skal reflektere et tiltaksområde som er i stadig endring.

For tiden er det gjennomføringen av Samhandlingsreformen som får store konsekvenser for alle kommuner og reformen stiller store krav til samarbeidet mellom kommune og sykehusstjenestene på statlig nivå. Dette samspillet er nå i en utviklingsfase hvor avtaler inngås og praksis utvikles. Resultatene vil bli tydeligere etter hvert som tiden går og en får gjort seg de nødvendige erfaringene med den utvidede måten å samhandle på. Utover dette er ny folkehelselov trådd i kraft fra 1. januar 2012 hvor det blant annet stilles krav til den enkelte kommune om å etablere et systematisk samarbeid med frivillige lag og foreninger.

Plangruppen har derfor opplevd arbeidet med planforslaget som krevende. Stofftilgangen innen dette tiltaksområdet er så stor at det er vanskelig å lage en rimelig kortfattet plan som samtidig kan være mest mulig lesbar. Det vises til egne kommentarer om dette innledningsvis i planforslaget.

Virkeområde og status for planen

Rehabiliteringsplan for Eigersund kommune 2012-2015 har status som fagplan/temaplan og er således ikke juridisk bindende. Planen er retningsgivende for sekstorens arbeid og prioriteringer og vil danne grunnlag for dennes innspill til budsjett og økonomiplan. Selv om tiltak er påført med kostnad og år, vil dette måtte veies opp mot andre tiltak og behov, og er således retningsgivende. Dette skal sammenstilles og prioriteres i forbindelse med budsjett og økonomiplan.

Plangruppe/prosess

Når arbeidet med ny rehabiliteringsplan har vært såpass krevende har det vært viktig å åpne opp for innspill i så stor grad som mulig fra brukersiden. Dette har plangruppen forsøkt å ivareta på følgende vis:

- 1.** En brukerrepresentant fra Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon har vært fast medlem av plangruppen under hele arbeidet.
- 2.** I forkant av oppstarten av planarbeidet ble lokale/regionale brukerorganisasjoner invitert til å komme med forslag og kommentarer til plangruppen. Mange av organisasjonene ble tilskrevet direkte i tillegg til annonsering i Dalane Tidende og omtale på kommunens hjemmeside. Flere kommentarer kom inn og de er i hovedsak innarbeidet i planforslaget. Spesielt er kapitlet om varmtvannsbassenget på Slettebø et resultat av dette. I tillegg har sammenslutningen av private fysioterapeuter i Eigersund vært aktive med innspill under planarbeidet.
- 3.** I forbindelse med offentlig høring og ettersyn ble aktuelle brukerorganisasjoner igjen tilskrevet direkte og kopi av planutkastet ble også vedlagt. Blant annet fordi mange lokale brukerorganisasjoner er små og gjerne avhenger av et fåtall aktive personer.
- 4.** Forslaget til ny rehabiliteringsplan for Eigersund kommune var ute på offentlig ettersyn og høring i perioden mellom 31. mars til 27. april d.å. Det ble annonsert i Dalane Tidende og på Eigersund kommunes hjemmeside der også selve plandokumentet ble lagt ut. Plandokumentet ble i tillegg fysisk lagt ut på plankontoret, biblioteket og i 2. og 4. etasje på rådhuset.

Høringsbrevet ble sendt til følgende lokale og regionale organisasjoner:

- Stavanger Universitetssykehus HF
- Delta
- Fagforbundet
- FO

- Norsk Sykepleierforbund
- Utdanningsforbundet
- Ergoterapiforbundet
- Fysioterapeutforbundet
- Privatpratpraktiserende fysioterapeuter i Egersund
- Autismeforeningen – avdeling Egersund
- CP- foreningen Rogaland
- Dalane Astma og Allergiforening
- Dalane Hørselslag
- Diabetesforbundet i Dalane
- Egersund pensjonistforening
- Egersund Revmatikerforening
- Egersund Sanitetsforening
- Foreningen for kroniske smertepasienter
- Funksjonshemmedes fellesorganisasjon – Rogaland
- Kreftforening seksjon Sør-Vest
- Landsforeningen for hjerte- og lungesyke (lokalforeningen for tiden avdeling gått inn i avdeling Jæren)
- Nasjonalforeningen Dalane Demensforening
- Norges Blindforbund Rogaland
- Norges Handicapforbund - Sørvest
- Rogaland Parkinsonforening

Høring og offentlig ettersyn

V.nr	Fra	Innhold/tema	J/N/O/D
Offentlige merknader			
1.	Privatpraktiserende fysioterapeuter v/kontaktperson	Ønske om å øke driftstilskuddet for privatpraktiserende fysioterapeuter tilsvarende nåværende praksisomfang i løpet av planperioden.	N
Private merknader			
2.	Privatpraktiserende fysioterapeut uten lokalt driftstilskudd	Ønsker at Eigersund kommune tildeler driftstilskudd til flere fysioterapeuter som nå er uten slikt tilskudd.	O

Merknadene er merket med J=ja, N=nei, D=delvis, O=tas til orientering og E=tas til etterretning.

INNSENDTE MERKNADER

	Fra	Innhold/tema	Saksbehandlers vurdering
Offentlige uttaler			
1.	Privatpraktiserende fysioterapeuter v/kontaktperson	Ønske om å øke driftstilskuddet for privatpraktiserende fysioterapeuter i kommunen tilsvarende praksisomfang i løpet av planperioden.	N Rådmannen viser i hovedsak til kapittel 7 i forslaget til ny rehabiliteringsplan angående innspillet fra privatpraktiserende fysioterapeuter. I tillegg vil rådmannen tilføye at det er viktig å bygge videre på det godt etablerte samarbeidet mellom kommune og privatpraktiserende fysioterapeuter. Dette er nå formalisert gjennom faste, halvårlige

			<p>møter i et eget samarbeidsutvalg mellom partene. Privatpraktiserende fysioterapeuter hadde også en aktiv rolle under arbeidet med planen og mange av innspillene deres ble integrert i planteksten i kapittel 7. Rådmannen opplever at det på det nåværende tidspunktet er riktig å ta utgangspunkt i de foreliggende signalene fra siste politiske behandling i K-sak 36/09. Her heter det for øvrig også at en ikke bør utlyse nye driftstilskudd på mindre enn 50 %. De økonomiske konsekvensene er også viktige og ifølge beregningene fra de privatpraktiserende fysioterapeutene vil deres forslag ha en kostnad på kr. 1.170.000 gjennom perioden.</p> <p>Det er likevel viktig å være åpen for justeringer i årene fremover og videre drøftinger angående denne problemstillingen bør tas i det nå vel etablerte Samarbeidsutvalget.</p>
Private uttaler			
2.	Privatpraktiserende fysioterapeut uten lokalt driftstilskudd	Ønsker at Eigersund kommune tildeler driftstilskudd til flere fysioterapeuter som nå er uten slikt tilskudd.	<p>O I denne uttalelsen drøftes mange ulike forhold som uttaler mener vil bidra til en mer effektiv bruk av de samlede fysioterapiressursene i kommunen og dermed redusere ventelistene for behandling. Den foreslåtte modellen er vesentlig annerledes enn den som følges i dag og som er ganske strengt regulert. Rådmannen opplever at det i alle fall på kortere sikt er små muligheter til å gå inn på et slikt opplegg som her skisseres.</p> <p>Rådmannen tar synspunktene til orientering og tar de med videre etter hvert som i den videre utviklingen og organiseringen av fysioterapi-tjenestene.</p>

Ut fra en samlet vurdering av de innsendte merknadene vil rådmannen gå inn for at den fremlagte plan blir vedtatt uten vesentlige endringer i teksten.

Presentasjon av rehabiliteringsplanen og endring av fokus

I Eigersund kommunes rehabiliteringsplan for perioden 2008 – 2011 ble det lagt mye vekt på å gi bred og oppdatert informasjon over et tiltaksområde som det er spesielt krevende å få oversikt over. Blant annet fordi det var gått ganske lenge siden kommunen sist hadde en operativ rehabiliteringsplan. Rehabiliteringsplanen bar også preg av at flere viktige elementer var lite avklarte da planen ble utarbeidet. Blant annet gjaldt det lokalisering av fysio - og ergoterapitjenestene og fremtiden til Lokalmedisinsk senter på Lagård. Planen var og preget

av stor grad av nøkternhet når det gjaldt å foreslå nye og kostnadskrevende tiltak. Da som nå var kommunens økonomiske situasjon krevende.

I forslaget til rehabiliteringsplan for perioden 2012 - 2015 har plangruppen omarbeidet planen i betydelig grad. Blant annet ved radikalt å kutte ned på den generelle informasjonen og i stedet flette inn det aller vesentligste i omtalen av de ulike tjenestene. Et visst unntak er gjort for fysio- og ergoterapitjenesten i og med at denne har en så sentral rolle innen dette tiltaks- og tjenesteområdet.

Planen for perioden 2012-15 er bygget opp med utgangspunkt i et overordnet ideologisk grunnlag som igjen er forankret i statlige styringssignaler. Herunder nevnes satsing på tilrettelegging i hjemmet, hensiktsmessige hjelpemidler, godt trent personale, universell utforming og "velferdsteknologi". Med andre ord så er tenkningen knyttet til den nå så velkjente "Fredericia modellen" fra Danmark.

Med dette som utgangspunkt ligger planens fokus på å gjennomgå noen av de sentrale tjenestene og på å anbefale aktuelle tiltak. Nye områder som får oppmerksomhet i denne planen er logopedi tjenestene og samspillet med frivillige lag og foreninger. Ved neste rullering antar plangruppen at denne måten å strukturere rehabiliteringsplanen på vil forsterkes ytterligere.

Rehabilitering - en dynamisk prosess med overganger til andre kommunale planer

Det vil ikke være urimelig å beskrive den rivende utviklingen som pågår når det gjelder arbeidet med å utvikle rehabiliteringstjenestene som en dynamisk prosess. Spesielt gjelder dette innen det feltet som ofte omtales som "hverdagsrehabilitering" og som i et mer helhetlig perspektiv gjerne benevnes som "Fredericia modellen". Den grunnleggende ideen er at når eldre begynner å skranke så stiller hjemmetjenesten raskt opp med kartlegging, intensiv trening i en periode og hensiktsmessig tilpassing i forhold til hjelpemidler. Målet er hele tiden hjelp til selvhjelp. Den enkelte skal settes i stand til lengst mulig å kunne bo i sitt eget hjem. På denne måten ønsker en å sikre selvstendighet og livskvalitet hos de eldre samtidig som den enkelte kommune kan frigjøre ressurser. Blant annet for å kunne dekke behovet til de som har behov for mer omfattende hjelpetiltak. Så langt er erfaringene meget positive fra Danmark.

Rehabiliteringsplanen ble i hovedsak ferdig utformet ved årsskiftet 2011/12 og allerede få måneder senere har det skjedd viktige ting også i Eigersund kommune på dette innsatsområdet. Blant annet reiste en delegasjon bestående av faglige og administrative ledere samt varaordfører i april ned til Fredericia på et studiebesøk. Dette besøket ga mange impulser til den videre utvikling og organisering av disse tjenestene i vår egen kommune.

Det er derfor viktig å understreke at det i tiden fremover vil komme flere aktuelle planer til politisk behandling som berører rehabiliteringsområdet. **Spesielt viktig å så måte er kommunens nye Helse- og omsorgsplan.** Denne har undertittelen "*Strategisk plan for Eigersund kommunes møte med Samhandlingsreformen 2012-17.*"

I denne planen vil satsingen på "hverdagsrehabilitering" og organiseringen av denne bli spesielt omtalt. I tillegg nevnes her Folkehelseplanen. Disse planene er i en fase der de forventes lagt ut til høring i løpet av relativt kort tid. Målet er at alle disse skal være ferdig behandlet tidnok til at de kan bli en del av budsjettunderlaget for 2013.

Mer fokus på logopedi tjenestene og på frivillige lag og foreninger

Logopedi tjenesten er en lite omtalt tjeneste i Eigersund kommune. Ikke desto mindre er dette en viktig tjeneste for mange innbyggere i kommunen. Både for barn og unge i skolepliktig alder og for voksne. Ikke minst gjelder dette for de som rammes av hjerneslag og trenger systematisk opptrening i etterkant. Dette er en sårbar tjeneste hva gjelder tilgang til

kompetent personell i mange kommuner og det gjelder også for Eigersund kommune. I rehabiliteringsplanen vies derfor denne tjenesten ekstra oppmerksomhet og det foreslås at tjenesten vurderes spesielt som grunnlag for en senere politisk sak.

Frivillige lag og foreninger i det enkelte lokalsamfunn vil kunne ha en viktig rolle i en helsefremmende sammenheng. I Samhandlingsreformen kan en blant annet merke seg den tette koblingen mellom rehabilitering, satsing på folkehelse og kommunalt samspill med frivillige lag og foreninger i lokalmiljøet. I den nye "Lov om folkehelse" heter det blant annet i § 4 at "kommunen skal legge til rette for samarbeid med frivillig sektor."

I Eigersund kommune er vi godt i gang med et slikt kartleggings- og registreringsarbeid. Det skjer i et samarbeid mellom avdeling for levekår og Frivilligsentralen. Dette bør bli et viktig satsingsområde i årene fremover. Ikke minst siden det på dette området mulig å få til ganske mye for relativt beskjedne midler.

Tilbakeholdenhet med å foreslå kostnadskrevenne tiltak

Satsingen på rehabilitering, både mer tradisjonell rehabilitering og "hverdagsrehabilitering", i årene fremover tilsier at det vil bli et betydelig behov for nye stillingsressurser. Ikke minst av ergoterapeuter.

I foreliggende forslag til rehabiliteringsplan har plangruppen vært tilbakeholdne hva gjelder nye stillingsressurser for perioden. Dette har sin bakgrunn i den økonomisk krevende situasjonen Eigersund kommune befinner seg i. Det er likevel nødvendig å ha et spesielt fokus på denne situasjonen og i den forbindelse vil en rette oppmerksomheten mot den kommende Helse og omsorgsplanen som kommer på høring om kort tid.

Høringsuttalelser

Det kom inn to høringsuttalelser innen fristen den 27. april. Ingen av uttalelsene var fra brukerorganisasjoner. Når det gjelder oppsummering av innholdet med en kortfattet vurdering viser en til påfølgende tabell:

Universell utforming:

I foreliggende forslag til rehabiliteringsplan for 2012-15 er universell utforming omtalt som et viktig punkt innen rehabiliteringsarbeidet. Effektive rehabiliteringstiltak vil oftest ha en nær tilknytning til universelt utformede rammebetingelser. For eksempel hva gjelder utforming og tilrettelegging av boliger.

Økonomiske konsekvenser:

De økonomiske konsekvensene av aktuelle tiltak vil i all hovedsak være knyttet til den årlige budsjettbehandlingen og behandlingen av økonomiplanen. Det vises for øvrig til oversiktlig tiltaksliste som er innarbeidet i plandokumentet.

Driftsmessige forhold	Inneværende år	Neste år	År 3
Sum			

Investeringsmessige forhold	Inneværende år	Neste år	År 3
Sum			

~ 0 ~

Alternativt fremlegg til vedtak:

Dokumenter - vedlagt saken:

Dok.nr	Tittel på vedlegg
231009	Forslag til rehabiliteringsplan 2012-2015.doc
228069	Ad: høringsutkast Rehabiliteringsplan for Eigersund kommune 2012- 2015
227804	Vedrørende rehabiliteringsplanen.docx

Journalposter i arkivsaken – vedlagte dokumenter:

4	I	26.04.2012	Privatpraktiserende fysioterapeuter	Ad: høringsutkast Rehabiliteringsplan for Eigersund kommune 2012- 2015
3	I	26.04.2012	Guro Garvik Robben	Høringsuttalelse til rehabiliteringsplan 2012 - 2015

Journalposter i arkivsaken – ikke vedlagte dokumenter

Nr		Dok.dato	Avsender/Mottaker	Tittel
1	U	18.04.2011	Eigersund Revmatikerforening v/lvar Henry Mong	Invitasjon til kommentarer og forslag angående revisjon av Rehabiliteringsplan for Eigersund kommune
2	U	01.04.2012	Stavanger Universitetssykehus HF	Offentlig ettersyn og høring - Rehabiliteringsplan for Eigersund kommune 2012-2015
4	I	26.04.2012	Privatpraktiserende fysioterapeuter	Ad: høringsutkast Rehabiliteringsplan for Eigersund kommune 2012- 2015
3	I	26.04.2012	Guro Garvik Robben	Høringsuttalelse til rehabiliteringsplan 2012 - 2015